

**Handbók og hugmyndir
að markvissri kennslu lesskilnings
á miðstigi í Grunnskóla Vestmannaeyja**

**Þróunarverkefni veturinn 2020 - 2021
Grunnskóli Vestmannaeyja**

**Umsjónarmenn: Herdís Rós Njálsdóttir og Svanhvít Friðþjófsdóttir.
Ábyrgðarmenn: Herdís Rós Njálsdóttir og Svanhvít Friðþjófsdóttir.**

Höfundar verkefnisins brenna fyrir bættri lestar- og íslenskukennslu. Rannsóknir sýna að nemendur geta bætt umtalsvert lesskilning sinn fái þeir markvissa kennslu og þjálfun í lestri og lesskilningi. Okkur fannst vanta handbók svipaða og Læsisstefnu skólans þar sem safnað yrði saman verkefnum sem stuðla að markvissri kennslu í lesskilningi. Styrkurinn sem við fengum hjá Vestmannaeyjabæ var því hugsaður sem vinnulaun okkar við þá vinnu. Kennarar vita að mikið er til af fjölbreyttu efni sem nota má til markvissrar kennslu í lesskilningi. En stundum er það þannig, þegar mikið er til af efni, að erfitt getur reynst að sigta út verkefni sem best er að nota og finna nákvæmlega þau verkefni sem henta nemendahópi hverju sinni. Ætlun okkar var því að safna saman á einn stað hugmyndum af verkefnum sem stuðla að markvissri kennslu í lesskilningi fyrir miðstig. Verkefnin sem við völdum eiga að virka fyrir fjölbreyttan nemendahóp sem spannar frá því að eiga í erfiðleikum með lestur upp í það að vera fluglæsir.

Í upphafi var ætlunin að vinna handbókina að mestu upp úr bók Bergljótar Vilhelmínu Jónsdóttur, *Eflum lesskilning* og *Hið ljúfa læsi* eftir Rósu Eggertsdóttur. Bæta svo inn í hana skemmtilegum verkefnum sem til eru á netmiðlum. Fljótlega lágu leiðir okkar inn á Læsisvef Mms. Eftir að hafa vafrað um Læsisvefinn fram og aftur varð okkur ljóst að þar væri ógrynni af verkefnum og hugmyndum að markvissri læsis- og lesskilningskennslu.

Vefur Menntamálastofnunar er mjög yfirgripsmikill og okkar upplifun er sú að maður er fljótur að týna þræðinum þarna inni. Því ákváðum við að velja þau verkefni þar, sem við töldum henta í lesskilningskennslu á miðstigi. Verkefnið þróaðist smátt og smátt frá því að vera aðallega um verkefni úr framangreindum bókum í það að vera að mestu unnið upp úr Læsisvef Mms.

Orðaforði, lestur, lesskilningur og ritun eru órjúfanlegir þættir og í raun þarf að þjálfna alla þessa þætti samhliða til að nemendur nái góðum lesskilningi. Því fannst okkur ekki hægt að fjalla um lesskilning án þess að taka þessa þætti líka fyrir í handbókinni okkar. Handbókin skiptist í 5 kafla þar sem fyrst er fjallað um mikilvægi þess sem vinna á með hverju sinni sem og verkefnum sem lúta að markmiðum hvers kafla.

Upphaflega áætlunin var að hittast reglulega og vinna verkefnið í sameiningu. Það gekk þó ekki alveg upp þar sem Covid kom í veg fyrir að við gætum hist eins oft og Lokaskýrsla

Herdís Rós Njálisdóttir og
Svanhvít Friðþjófsdóttir.

við ætluðum okkur. Við ákváðum því að nýta okkur tæknina og byrja á að vinna verkefnið í sameiginlegu skjali í Google. Við skiptum með okkur verkum og unnum hvor í sínu lagi fram yfir áramót. En um leið og Covid-faraldurinn lét aðeins undan förum við að hittast reglulega og vinna að sameiginlegri nálgun í handritinu.

Framan af fannst okkur ganga ansi hægt, við vorum með mikinn efnivið til að vinna úr og okkur þótti erfitt að afmarka okkur. En þegar hægt var að hittast oftast komumst

við á gott skrið og áttuðum okkur enn frekar á því hver væri okkar sameiginlega sýn á verkefnið og endanlegri útkomu þess. Við erum því mjög stoltar af afrakstrinum og teljum að handbókin geti verið vegvísir kennara að áhugahvetjandi og skemmtilegum verkefnum. Einnig að hún geti beint sjónum þeirra að enn fleiri skemmtilegum og markvissum verkefnum sem gætu hentað þeirra nemendahópi.

Í handbókinni eru nokkrir fræðilegir kaflar sem fjalla um mikilvægi markvissrar kennslu í orðaforða, lestri, lesskilningi og ritun. Hver kafli handbókarinnar byrjar sem sagt á fræðilegum hluta um viðfangsefni hans, svo eru verkefni sem við völdum kynnt sérstaklega og hlekkir á þau inn á Læsisvefinn. Þannig geta kennarar skoðað verkefni nánar, sótt sér skjöl til að nota í verkefni eða skoðað svipuð verkefni sem henta kannski þeirra nemendahópi betur. Ætlunin er að deila handbókinni rafrænt með kennurum skólans. Bæði til þess að spara pappír og einnig til þess að hægt sé að nýta sér hlekkina sem eru í bókinni. Nokkur eintök gætu þó verið prentuð út en þá er hægt að nýta sér tilvísanir í Læsisvefinn og aðrar heimildir í handbókinni.

Við teljum, þó að handbókinni sé ætlað að nýtast að mestu á miðstigi, þá sé auðvelt að heimfæra hana bæði niður á yngsta stig eða upp á unglingsstig. Auðvelt er að aðlaga verkefni að missterkum nemendahópi. Þannig nýtist hún á öllum stigum grunnskólans bæði í bekkjar- og sérkennslu. Okkar draumur er að þessi þróunarvinna haldi áfram næsta vetur. Hugmynd okkar er sú að þróunarhópur vinni áfram að því að koma þessum kennsluáferðum inn í kennsluáætlanir fyrir hvern árgang og að hann fylgi því eftir að verkefni verði notuð í GRV.

Við erum þakklátar fyrir að hafa fengið tækifæri til að sökkva okkur í vinnuna við gerð þessarar handbókar og vonumst til þess að hún komi til með nýtast kennurum í GRV vel. Við erum þess fullvissar að handbókin eigi eftir að auðvelda kennurum að kenna nemendum sínum lesskilning á mun markvissari og áhugaverðari hátt. Takk kærlega fyrir að styrkja okkur í þessu verkefni. Við lærðum helling og fengum góðar hugmyndir sem munu svo sannarlega nýtast okkur í starfi. Við vonum að svo verði einnig fyrir aðra kennara í GRV.

Lokaskýrsla

Herdís Rós Njálisdóttir og

Svanhvít Friðþjófsdóttir.